

Jouman Fattal: „Ik kan niet wachten totdat ik kan spelen zonder dat ik tegelijkertijd mezelf regisseer.”
© Stephan Vanfleteren

INTERVIEW JOUMAN FATTAL

Theaterdier en radicaal hoopvolle realist

Ze heeft een nominatie voor een Gouden Kalf op zak en speelde rollen in tv-series als 'Zuidas'. Ze is regisseur van haar eigen producties én de stem van alle Harry Potter luisterboeken. Nu stapt Jouman Fattal vanaf december de Limburgse theaterwereld in bij Toneelgroep Maastricht.

DOOR KIM NOACH

Op het podium deinst Jouman Fattal (28) nergens voor terug. Je moet het publiek als theatermaker vertellen hoe afschuwelijk een situatie soms is, meent ze. Woede is vaak een beginpunt om een verhaal te vertellen.

„Onder die woede schuilt verdriet, ik word heel verdrietig als ik zie hoe mensen behandeld worden. Ik ben een gekleurde vrouw, mijn Syrische roots zorgen dat ik zelf ook met racisme en vooroordelen tegen allochtonen te maken heb gehad. En ik denk dat iedere vrouw wel eens geconfronteerd is met seksisme. Nee, ik heb geen antwoorden op vragen hoe het anders of beter kan. Het zijn ingewikkelde problemen, maar ik wil wel die verhalen vertellen. De pijn blootleggen, de hypocrisie. Ik ben er niet alleen om te entertainen, dat is aan mij niet besteed.”

Maar omdat ze ook een hardnekkige – misschien wel naïeve – dromer is, ziet ze altijd een lichtpunt aan de horizon. Die twee werelden: de realistische en de hoopvolle vormen een rode draad in

haar werk. „Noem het realistische hoop...” Lachend: „Radicaal hoopvolle realist? Haha... ja, radicaal realistisch hopen, dat is een mooie.”

Mijn Syrische roots zorgen dat ik zelf ook met racisme en vooroordelen tegen allochtonen te maken heb gehad.

JOUMAN FATTAL

Vanaf december versterkt Fattal het artistieke team van Toneelgroep Maastricht onder leiding van Servé Hermans en Michel Sluysmans. Fattal speelde vorig jaar mee als actrice in de door Sluysmans geregisseerde productie *Noem het maar liefde* en het klikte tussen de makers. In een gesprek liet Hermans weten dat de Toneelgroep Maastricht Fattal graag als schrijver aan het team zou willen toevoegen. Fattal: „Omdat ze het schrijversteam vrouwelijker wilden maken (de vaste schrijvers zijn allen mannen: Ilja Leonard Pfeijffer, Jibbe Willems en Frans Pollux, red.). Toen zei ik baldadig dat ze me ook als vrouwelijke maker konden toevoegen, ik wilde die stap naar een groter podium maken.”

Podium

Et voilà, daar staat ze dan op het podium van de Toneelgroep Maastricht. Theatermaker, schrijver, actrice én de vertelstem van alle Harry Potterboeken. Fattal studeerde in 2015 af aan de Hogeschool voor de Kunsten Utrecht. Tot en met dit jaar is ze als jonge theatermaker/actrice verbonden aan talentontwikkelaar Frascati Producties in Amsterdam, waar ze onder meer de voorstelling *BrokenWinged Bird* op het podium bracht. Die voorstelling brengt ze mee naar Maastricht. Vanwege de coronacrisis is er nauwelijks

de kans geweest om die productie die ze maakte in opdracht van Theater Na De Dam te spelen en te laten volgroeien, vertelt ze aan de telefoon vanuit haar Amsterdamse woning.

Racisme

Het verhaal gaat over de zwarte Amerikaanse soldaat Timothy Hood en zijn vrouw Michelle. Timothy komt tijdens de Tweede Wereldoorlog naar Europa om te vechten. Fattal: „Timothy strijdt hier tegen racisme. Maar als hij naar huis gaat, wordt hij als zwarte man in de Verenigde Staten opnieuw met racisme geconfronteerd. Het is ongelooflijk hoe de zwarte soldaten behandeld werden.”

Fattal maakte het stuk samen met Timen Jan Veenstra en ze doeken voor hun research in onder meer de boeken van Mieke Kirkels (*Van Alabama naar Margraten* en *Kinderen van zwarte bevrijders*) en de online database van Black Archives. Vanwege de actuele ontwikkelingen aan het Black Lives Matter-front, is hun verhaal over Timothy en zijn vrouw Michelle hyperactueel. „Het is een universeel verhaal met parallellen naar onze Zwarte Piet-discussie en de Black Lives Matter-beweging. We hebben de afgelopen maanden de rol van Michelle helemaal uitgewerkt. Zwarte vrouwen kregen én krijgen niet alleen met racisme, maar ook met seksisme te maken. Zij staan écht onderaan de pikorde.”

Dat de coronacrisis er bij veel collega's stevig inhakt, is heftig. „Iedereen zit in de shit, dat is heel droevig. Ik besef hoe gezegend ik ben dat ik mooie opdrachten en werk heb.” Zo is ze net een paar weken klaar met het inspreken van alle Harry Potter-luisterboeken. „Ik was echt door het dolle heen toen ik dat mocht doen. Heerlijk jeugdsentiment!”

Daarnaast is ze bezig geweest met opnames voor de nieuwe komedie *Meskina* die in januari 2021 uitkomt. Fattal speelt: „De *evil* nicht, net té perfect, van twee Marokkaanse zussen (Maryam Has-

souni en Soundos el Ahmadi).” Daarnaast speelt ze bijrollen in een nieuwe telefilm en televisieserie *Thuisfront* die allebei ook volgend jaar uitkomen.

Egyptisch sprookje

Ook heeft ze al plannen voor nieuwe producties onder de vlag van Toneelgroep Maastricht. Ze wil heel graag een tweede deel maken dat aansluit op het oorlogsthema van *Broken Winged Bird* en ze wil graag aan de slag met een ‘duister Egyptisch sprookje’. Het is gebaseerd op een waargebeurd verhaal over twee zussen die rijke Britse mannen in de jaren 20 vermoordden voor geld. „Ik kan niet wachten totdat ik kan spelen zonder dat ik tegelijkertijd mezelf regisseer.”

Lachend: „Dat is gewoon niet te doen, joh.”

‘Broken Winged Bird’ is van 16 tot en met 20 december te zien bij Toneelgroep Maastricht. www.toneelgroepmaastricht.nl